

FORSLAG TIL LOVENDRINGER MED TILHØRENDE KOMMENTARER

I. Forslag til lovendringer

Forslagene til lovendringer gjelder kapittel 2, 4 og 5 i lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon av finansinstitusjoner, og innbefatter overgangsbestemmelser.

Kapittel 2. Bankenes sikringsfond

§ 2-1 skal lyde:

§ 2-1. *Medlemmer*

(1) *Sparebank og forretningsbank med hovedsete her i riket skal være medlem av Bankenes sikringsfond. Kongen kan bestemme at andre kredittinstitusjoner enn banker skal være medlem av Bankenes sikringsfond, jf. § 1-1 annet ledd.*

§ 2-2 skal lyde:

(1) Kredittinstitusjon med hovedsete i annen EØS-stat som mottar innskudd fra allmennheten gjennom filial her i riket, har rett til å bli medlem av innskuddsgarantiordningen nevnt i § 2-10 dersom innskuddsgarantiordningen i filialens hjemland ikke kan anses å gi filialens innskytere like god dekning som følger av loven her. Kongen kan fastsette nærmere vilkår for slikt *medlemskap*.

(2) Kongen kan bestemme at filial av kredittinstitusjon med hovedsete i stat utenfor EØS-området, skal være medlem av innskuddsgarantiordningen nevnt i § 2-10.

(3) Kongen kan fastsette nærmere regler om filialers medlemskap i *sikringsfondet*, herunder regler om at *fondet* kan granske filialenes regnskaper og revisjonforhold og vurdere deres forvaltning.

§ 2-4 skal lyde:

§ 2-4. *Formål, vedtekter m.v.*

(1) *Sikringsfondet* skal gjennom innskuddsgarantiordningen nevnt i § 2-10 sikre innskuddsforpliktelsene til medlemmene. *Fondet* kan også yte støtte etter § 2-12 til medlemmer nevnt i § 2-1.

(2) *Fondet* er *eget rettssubjekt*. Ingen av medlemmene har eiendomsrett til noen del av *fondet*. Konkurs eller akkordforhandlinger kan ikke åpnes i *fondet*.

(3) *Fondets* øverste myndighet er generalforsamlingen, jf. § 2-14. *Fondet* ledes av et styre, jf. § 2-15. *Fondet* skal ha vedtekter godkjent av Kongen.

(4) *Fondet* kan granske medlemsbankenes regnskaper og revisjonsforhold og vurdere deres forvaltning. I den sammenheng kan *fondet* kreve at en medlemsbank skal legge frem dokumenter m.v. og opplysninger som *fondet* anser nødvendig.

(5) Kongen kan fastsette nærmere regler om *fondet* og *dets* virksomhet.

§ 2-6 skal lyde:

§ 2-6. *Sikringsfondets størrelse*

(1) *Sikringsfondets* samlede ansvarlige kapital skal til enhver tid minst være lik summen av 1,5 prosent av samlede *garanterte* innskudd hos medlemmene og 0,5 prosent av summen av beregningsgrunnlagene for kapitaldekningskravene for de institusjoner som er medlemmer etter § 2-1.

§ 2-7 annet ledd første punktum skal lyde:

Et medlems årsavgift skal settes til summen av 1 promille av samlet *garantert* innskudd og 0,5 promille av beregningsgrunnlaget for kapitaldekningskravet, ...

§ 2-7 tredje ledd første punktum skal lyde:

For filial som nevnt i § 2-2 første og annet ledd skal det hvert år betales en avgift til fondet tilsvarende 1 promille av samlet *garantert* innskudd i filialen.

§ 2-8 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) *Fondets* styre foretar fordelingen av garantibeløpene og fastsetter hvordan garantiansvaret skal sikres.

§ 2-10 skal lyde:

§ 2-10. *Innskuddsgaranti*

(1) *Sikringsfondet* plikter å dekke tap som en innskyter har på innskudd i en medlemsinstitusjon, med mindre annet følger av reglene i paragrafen her. Som innskudd regnes i denne paragrafen også tilgodehavende etter oppdrag om betalingsoverføring eller andre vanlige banktjenester, samt ikke forfalte renter.

(2) Dersom en innskyter har innskudd som samlet overstiger 2 millioner kroner, plikter ikke *fondet* å dekke tap på den del av samlede innskudd som overstiger dette beløp. Samlede innskudd skal reduseres med den enkelte innskyters forfalte forpliktelse etter andre avtaleforhold dersom medlemmet har adgang til å motregne innskudd og forpliktelse. Kongen kan i forskrift bestemme at grensen for pliktig dekning kan settes høyere enn det som følger av første punktum for enkelte spesielle typer innskudd eller for innskudd fra særskilte innskytere.

(3) *Fondet* plikter ikke å dekke tap på:

- a) innskudd fra verdipapirfond og andre foretak for kollektiv investering,
- b) innskudd som har uvanlig høy rente eller andre økonomiske fordeler, når slike fordeler har bidratt til å forverre institusjonens økonomiske situasjon.

(4) *Fondet* har ikke adgang til å dekke tap på:

- a) innskudd fra selskaper i samme konsern som medlemsinstitusjonen,
- b) innskudd som består av utbytte av en straffbar handling det foreligger rettskraftig dom for i forbindelse med en straffbar handling.

(5) Vedtak om å dekke tap utover det *sikringsfondet* plikter å dekke etter annet og tredje ledd, krever tilslutning fra minst 5 styremedlemmer.

§ 2-11 annet, tredje, fjerde og femte ledd:

(2) Ved utbetaling skal *fondet* sikre at hver innskyter først får dekket et tap på innskudd inntil et beløp i norske kroner som svarer til 20.000 euro. Utover dette kan det fastsettes terminer for forholdsmessige delutbetalinger inntil alle innskytere har fått full dekning.

(3) Utbetaling fra *fondet* til innskyter i filial som nevnt i § 2-2 første og annet ledd skal finne sted i den utstrekning innskyterens tap ikke er omfattet av innskuddsgarantiordningen i filialens hjemland.

(4) Utbetalinger fra *fondet* for å dekke tap på innskudd i et medlems filial i en annen EØS-stat, må ikke overstige den utbetaling som ville blitt foretatt av den nærmest sammenlignbare innskuddsgarantiordning i filialens vertsland eller omfatte andre innskytere enn de som er omfattet av denne.

(5) Tvist om *fondets* avgjørelser etter innskuddsgarantien kan påklages til Kredittilsynet etter forvaltningsloven kapittel VI. Tvist om et krav omfattes av innskuddsgarantien og om retten til dekning under denne, kan prøves av domstolene.

§ 2-12 skal lyde:

§ 2-12. Støttetiltak

(1) For å sikre at et medlem av *fondet* som nevnt i § 2-1, kan oppfylle sine forpliktelser eller videreføre virksomheten, eventuelt få overført virksomheten til annen institusjon, kan fondet yte støtte ved:

- a) å stille garanti eller gi annen støtte for å sikre innskudd eller dekke tap på innskudd som ikke blir dekket etter § 2-10,
- b) å gi støtteinnskudd, lån eller garanti for lån eller oppfyllelse av andre forpliktelser,
- c) å tilføre egenkapital eller stille egenkapitalgaranti for at virksomheten kan fortsette eller avvikles,
- d) å dekke tap som likviditets- og soliditetssvikt har påført kreditorer eller bestemte grupper av disse,
- e) andre tiltak i samsvar med vedtektene.

(2) Styret avgjør etter nærmere bestemmelser i vedtektene om og i hvilken utstrekning et medlem skal gis støtte som nevnt i første ledd. Det kan settes vilkår for støtten. I støtteperioden kan Kredittilsynet treffe vedtak og fastsette retningslinjer som nevnt i § 3-2.

(3) Styret kan ikke treffe vedtak etter annet ledd, med mindre *fondets* gjenværende kapital etter støttetiltaket sammen med fremtidig innbetaling av årsavgift og garantikapital samt annen kapitaltilgang, antas å være tilstrekkelig til å sikre *fondets* forpliktelser etter innskuddsgarantiordningen. Vedtak om støtte krever tilslutning fra minst fem styremedlemmer og begrunnelsen skal fremgå av fondets styreprotokoll.

(4) Støtte etter paragrafen her kan i stedet gis til morselskap i finanskonsern. Morselskapet skal i så fall gi støtten direkte til medlemmet.

(5) Medlemsbank som har mottatt støtte eller garanti fra *fondet*, skal gjennomføre de bestemmelser som fondets styre fastsetter for å sikre mot tap. Banken skal gi regelmessige innberetninger til fondets styre om medlemmets stilling og virksomhet etter fondsstyrets nærmere bestemmelser. Styret har også ellers til enhver tid adgang til å innhente opplysninger om bankens forhold.

(6) *Fondet* kan ikke uten Kongens samtykke stille garanti eller påta seg andre forpliktelser i anledning innskuddsgaranti eller støttetiltak etter paragrafen her som til sammen utgjør mer enn to ganger *fondets* minstekapital etter § 2-6.

§ 2-13 første ledd skal lyde:

(1) Når *fondet* har dekket et tap under garantien nevnt i § 2-10, trer *fondet* inn i innskyterens rett for et beløp som svarer til utbetalingen. Tilsvarende gjelder ved tap som innskyteren får dekket etter § 2-12.

§ 2-14 første ledd skal lyde:

(1) På generalforsamlingen har hvert medlem av *fondet* én representant og én stemme, med mindre Kongen bestemmer noe annet.

§ 2-15 første og fjerde ledd skal lyde:

(1) *Fondet* skal ha et styre på syv medlemmer. Fem medlemmer og fem varamedlemmer velges av generalforsamlingen. Ved sammensetningen skal det legges vekt på hensynet til en balansert representasjon fra banker av forskjellig størrelse og karakter. Norges Bank og Kredittilsynet oppnevner hver ett medlem med varamedlem.

(4) Det skal føres styreprotokoll. Kredittilsynet kan kreve *fondets* styreprotokoller fremlagt.

Kapittel 4. Offentlig administrasjon

§ 4-1 annet ledd skal lyde:

(2) Bestemmelsene gjelder tilsvarende for morselskap i finanskonsern og for andre kredittinstitusjoner enn bank som er medlem av *sikringsfondet*.

§ 4-3 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Gjelder det en bank eller annen kredittinstitusjon, skal Kredittilsynet gi melding til Norges Bank og til *sikringsfondet*.

Kapittel 5. Øvrige bestemmelser

§ 5-3 annet, tredje og fjerde ledd skal lyde:

(2) Uten hinder av § 2-7 første ledd skal medlemmer som har betalt avgift til Sparebankenes Sikringsfond ha avgiftsfrihet i en overgangsperiode på tre år fra og med det kalenderår de to banksikringsfondene slås sammen til ett fond. Medlemmer som har betalt avgift både til Sparebankenes Sikringsfond og andre sikringsordninger skal innrømmes forholdsmessig avgiftsfrihet. Kongen avgjør i tilstilfeller i hvilken utstrekning avgiftsfriheten skal gjøres gjeldende.

(3) Kongen kan treffe vedtak om at avgiftsfriheten helt eller delvis skal settes til side dersom det oppstår ekstraordinære forhold som i vesentlig grad svekker sikringsfondets evne til å ivareta sine lovbestemte oppgaver.

(4) Før slike vedtak som nevnt i annet og tredje ledd treffes skal det innhentes uttalelser fra sikringsfondets styre, Norges Bank og Kredittilsynet.

II. Merknader til de enkelte bestemmelser

Til § 2-1 Medlemmer

Gjeldende bestemmelse angir hvilke institusjoner som skal være medlem av henholdsvis forretningsbankenes sikringsfond og sparebankenes sikringsfond. Forslaget angir hvilke institusjoner som skal være medlem av Bankenes sikringsfond. Det skilles ikke mellom sparebanker og forretningsbanker.

Til § 2-2 Filialer

Gjeldende første og annet ledd skiller mellom hvilke fond utenlandske filialer kan være medlem av. Forslaget viderefører ikke dette skillet. Tredje ledd viser til sikringsfondene i flertall. Forslaget omtaler sikringsfondet i entall.

Til § 2-3 Opplysninger til kunder

Merknad: Det foreslås ingen endringer i § 2-3, selv om første ledd første punktum lyder "Bank eller annen kredittinstitusjon som mottar innskudd her i riket skal skriftlig informere kundene om hvilken innskuddsgarantiordning som gjelder for virksomheten og om hvilken garanti for innskudd ordningen gir." Det legges til grunn at informasjonsbehovet om hvilken innskuddsgarantiordning som gjelder står fast selv om de to fond slås sammen. Det vises til at flere kredittinstitusjoner som mottar innskudd her i riket ikke er medlem av den norske innskuddsgarantiordningen etter loven her.

Til § 2-4

Gjeldende bestemmelse viser til sikringsfondene i flertall. Forslaget omtaler sikringsfondet i entall.

Til § 2-6

Gjeldende bestemmelse viser til sikringsfondene i flertall. Forslaget omtaler sikringsfondet i entall. Gjeldende bestemmelse fastsetter at sikringsfondets ansvarlige kapital bl.a. skal beregnes ut fra summen av 1,5 prosent av samlede innskudd hos medlemmene. Det vil si at størrelsen på den ansvarlige kapital beregnes i forhold til innskudd ut over de beløp som faktisk dekkes av garantiordningen. Forslaget innebærer en endring ved at det presiseres at kun garanterte innskudd (opp til to millioner kroner) inngår i beregningsgrunnlaget for den ansvarlige kapital.

Til § 2-7 annet ledd

Gjeldende bestemmelse fastsetter at årsavgift settes til summen av 1 promille av samlet innskudd og 0,5 promille av beregningsgrunnlaget for kapitaldekningskravet. Det vil si at årsavgiften som betales beregnes i forhold til innskudd ut over de beløp som faktisk er omfattet av garantiordningen. Forslaget innebærer en beregningsteknisk endring ved at det presiseres at kun garanterte innskudd (opp til to millioner kroner) inngår i beregningsgrunnlaget for årsavgiften. For så vidt gjelder filialer som omtalt i tredje ledd gjøres det en tilsvarende justering.

Til §§ 2-8, 2-10, 2-11, 2-12, 2-13

Gjeldende bestemmelser viser til sikringsfondene i flertall. Forslaget omtaler sikringsfondet i entall.

Til § 2-14 Generalforsamling

Gjeldende første ledd viser til sikringsfondene i flertall. Forslaget omtaler sikringsfondet i entall.

Prinsippet om én representant én stemme foreslås ikke endret. Generalforsamlingens viktigste funksjon er å oppnevne styre. Det foreslås en bestemmelse som legger føringer på generalforsamlingens valg av styre i § 2-15 for å oppnå en viss forholdsmessighet mellom størrelse og innflytelse og for å avspeile ulikhetene i medlemsmassen.

Til § 2-15 Styre

Gjeldende bestemmelse sier intet om sammensetningen av styret. Forslaget til endringer i første ledd gir føringer på sammensetningen for å sikre en balanse mellom ulike interesser ved at institusjoner av ulik "størrelse og karakter" skal være representert. Med karakter siktes det til at både forretningsbanker og sparebanker skal være representert på en balansert måte. Blant de fem medlemmene som skal være representert kan man for eksempel se for seg at den største institusjonen er representert og eventuelt to mellomstore og to små, jf. forslaget til annet punktum. Annet og tredje punktum blir nytt tredje og fjerde punktum. Det foreslås videre at lovens presisering av at varamedlemmene må være personlige tas ut. Dette vil åpne for at man gjennom vedtektene kan fastsette at varamedlemmene i stedet skal være "nummeriske". Endringsforslaget er begrunnet med behovet for å unngå habilitetsproblemer. Det vises til at dersom et medlem må tre ut av styret ved behandlingen av en sak vil ofte et personlig varamedlem fra samme institusjon også være inhabilt.

Gjeldende fjerde ledd viser til sikringsfondene i flertall. Forslaget omtaler sikringsfondet i entall.

Til §§ 4-1 og 4-2

Gjeldende bestemmelser viser til sikringsfondene i flertall. Forslaget omtaler sikringsfondet i entall.

Til § 5-3 Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

1. Innledning

Gjeldende overgangsbestemmelse fremgår i hovedsak av første ledd tredje punktum. Bestemmelsen er delegert til Finansdepartementet og gjaldt opprinnelig overgangssituasjoner som meldte seg i forbindelse med ikrafttredelsen av den nye loven fra 1. januar 1997 (§ 2-3 fra 1. juli 1997). Gjeldende annet ledd anses ikke lenger å ha praktisk betydning og foreslås erstattet av nye overgangsbestemmelser som følge av sammenslåing av de to fondene. Forslaget til annet ledd angir hvem som er subjekt for avgiftsfrihet. Tredje ledd omhandler i hvilke tilfeller avgiftsfriheten faller bort. Fjerde ledd gir nærmere regler om beslutningsprosessen forut for Kongens vedtak i medhold av annet og tredje ledd.

2. Systematisk plassering

Det anses nødvendig med overgangsregler også i forbindelse med sammenslåingen av de to banksikringsfondene til ett fond. Sparebankenes Sikringsfond har en høyere kapitaliseringsgrad på sammenslåingstidspunktet enn Forretningsbankenes Sikringsfond. Forslaget om avgiftsfritak for sparebanker innebærer et unntak fra lovens hovedregel om at medlemmene hvert år skal betale avgift til sikringsfondets størrelse svarer til kravene i § 2-6, jf. § 2-7. Ettersom unntaket fra hovedregelen i § 2-7 er en direkte følge av lovendringsforslaget som åpner for sammenslåing av de to fondene og kun skal gjelde i en overgangsperiode, anses det mest hensiktsmessig å plassere unntaksregelen i en overgangsbestemmelse i lovens kapittel 5.

3. Nærmere om de enkelte ord og uttrykk

Det fremgår av *annet ledd* første punktum at bestemmelsen i realiteten er et unntak fra hovedregelen om avgiftsplikt til fondet er fullt kapitalisert. Annet punktum angir en modell for beregning av størrelsen på avgiftsfriheten for banker som er et resultat av en fusjon eller sammenslåing der den ene banken har vært medlem av Sparebankenes sikringsfond. Med tvilstilfelle i tredje punktum siktes det generelt til situasjoner der det kan oppstå tvil om hvilken institusjon som er berettiget til avgiftsfritak. Bestemmelsen er videre særlig ment å gi Kongen kompetanse til å godkjenne forslag om delvis avgiftsfritak for deler av konsern som både består av banker som har betalt avgift til Sparebankenes sikringsfond og banker som har betalt avgift til Forretningsbankenes sikringsfond. Annet ledd vil etter dette gi Kongen det avgjørende ord dersom det oppstår uenighet om hvor mye et eventuelt sammenslått DnB NOR skal betale i årlig avgift.

Tredje ledd gir nærmere regler om hva som skal til for å ekskludere avgiftsfriheten. Muligheten for avgiftsfrihet forutsetter at det ikke oppstår ekstraordinære forhold som i vesentlig grad svekker sikringsfondets evne til å ivareta sine lovbestemte oppgaver. Med lovbestemte oppgaver siktes det for eksempel til at fondets evne til å sikre innskuddsforpliktelsene ikke må svekkes, jf. formålsbestemmelsen i § 2-4 første ledd. Med ekstraordinære forhold legges det opp til at ikke en hver svekkelse vil lede til avgiftsplikt. Terskelen for å gripe inn og redusere perioden med avgiftsfrihet skal være høy.

Med "slike vedtak" i *fjerde ledd* siktes det både til vedtak i medhold av annet og tredje ledd.